

חַת־ת לַיּוֹם חֲמִישִׁי

פְּרָשַׁת וַיֵּרָא

ט"ו חֲשׁוֹן

ה'תשפ"ו

מְקַדֵּשׁ לַמַּעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 "אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / חֲמִישִׁי עִם רִשִׁי

הַיּוֹם לּוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁתָּה שֶׁאַבְרָהָם וְשָׂרָה עָרְכוּ לְכָבוֹד הַגִּיעוּ שֶׁל יִצְחָק לְגִיל שְׁנַתִּים. לּוֹמְדִים גַּם עַל גְּרוּשׁוֹ שֶׁל יִשְׁמַעֵאל

אַבְרָהָם הָיָה בֶּן 100 בְּשִׁיחָק נולד. שָׂרָה הִרְגִּישָׁה שִׁיחָק- צָחוּק, גַּרְם לָהּ גַּם לְצָחוּק מִשְׁמָחָה וְגַם גַּרְם לְכָל מִי שֶׁשָּׁמַע אֶת הַבְּשׂוּרָה הַזֹּאת לְצָחוּק. אַבְרָהָם עָרַךְ מִסְבָּה גְּדוֹלָה אַחֲרֵי שִׁיחָק נולד. שָׂרָה הִנִּיקָה אֶת כָּל הַתִּינוּקוֹת שֶׁהִגִּיעוּ לַמִּסְבָּה כְּדִי לְהַכִּיחַ אֶת הַנֶּסֶךְ שֶׁהָיָה עֹשֶׂה. בְּשִׁיחָק הָיָה בֶּן שְׁנַתִּים, הוּא הַפְּסִיק לִינוּק וְרַק אָכַל מִזֶּזֶן רָגִיל. אַבְרָהָם עָרַךְ חֲגִיגָה וְהִרְבֵּה אֲנָשִׁים הִגִּיעוּ, כּוֹלֵל שָׁם, עֶבֶר וְאַבִּימֶלֶךְ.

~

אַבְרָהָם נָסָה לְלַמֵּד אֶת יִשְׁמַעֵאל לְהִיטֵד אָדָם טוֹב, אָבֵל יִשְׁמַעֵאל הָיָה פָּרָא. פַּעַם, אַחֲרֵי וְכוּחַ עִם יִצְחָק, הוּא יָרָה חֵץ לְעֶבְרִי בְּשָׂדֶה. שָׂרָה רָאֲתָה זֹאת, וְגַם רָאֲתָה שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל לְאַלִּילִים וְעוֹשֶׂה דְּבָרִים לֹא צְנוּעִים וְאַפְלוּ הוֹרֵג אֲנָשִׁים!

שָׂרָה אָמְרָה לְאַבְרָהָם לְשַׁלַּח אֶת הָגֵר וְאֶת יִשְׁמַעֵאל. אַבְרָהָם הִרְגִּישׁ רַע מְאֹד לְשַׁלַּח אֶת בְּנוֹ, אָבֵל ה' אָמַר לוֹ לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹל שָׂרָה. ה' הִזְכִּיר לְאַבְרָהָם לֹא לַחֲשֹׁשׁ, לִישְׁמַעֵאל יְהִי הִרְבֵּה יְלָדִים. אַבְרָהָם קָם בְּבֹקֶר וְנָתַן לְהָגֵר לֶחֶם וּמִים. יִשְׁמַעֵאל חָלָה כִּיּוֹן שֶׁשָׂרָה נָתַנָּה בּוֹ עֵין הָרַע (יְהוּדִים לֹא צָרִיכִים לַחֲשֹׁשׁ מֵעֵין הָרַע), לָכֵן אַבְרָהָם נָתַן לְהָגֵר לֶשֶׁאֵת אֶת הָאֶכֶל וְלֶשֶׁאֵת אֶת יִשְׁמַעֵאל.

הָגֵר עֲזָבָה אֶת בֵּית אַבְרָהָם וְתַעֲתָהּ בְּמִדְבָּר. הִיא הִיטָה כָּל כֹּף עֲצוּבָה וְכוּעָסֶת עַל כֹּף שֶׁשָּׁלְחוּ אוֹתָהּ מִבֵּית אַבְרָהָם, שֶׁהִיא הִחֲלָה שׁוֹב לְעֶבֶד אֱלִילִים. הָיִיתָ וְיִשְׁמַעֵאל הָיָה חוֹלָה, הוּא שָׁתָה הִרְבֵּה מִיַּם. כְּשֶׁהָמִים נִגְמְרוּ, הָגֵר הִנִּיחָה אוֹתוֹ מִתַּחַת לַעֵץ וְהִלָּכָה מִשָּׁם. הִיא הִיטָה בְּטוּחָה שִׁיִּשְׁמַעֵאל עוֹמֵד לָמוֹת. הִיא רָאֲתָה שֶׁהוּא נִחְלָשׁ וּבִכְתָּה בְּקוֹל. יִשְׁמַעֵאל אָף הוּא הִתְפַּלֵּל.

ה' שמע את הבכיות של ישמעאל, ולמרות שהמלאכים לא רצו לעשות זאת, ה' דבר להגר ואמר לה לא לחשש. ה' הראה לה באר מים והיא נתנה מים לישמעאל. הוא גדל במדבר והפך להיות צלף וגזלן. ישמעאל חי במדבר פראן והגר מצאה לו אשה מארץ מצרים.

תהלים / יום ט"ו לחדש פרקים ע"ז- ע"ח

בפרק ע"ח ישנו תאור של כל הנסים שה' עשה לבני ישראל, החל מיציאת מצרים ועד לזמן שה' מנה את דוד המלך למלך על עם ישראל. אחד הפסוקים בפרק הוא **"ויקץ כישן ה'"**, דוד המלך מבקש מה' להתעורר! למה הכונה? האם ה' ישן?

חסידות מסבירה (במאמר הבר מצוה) שבתקופת הגלות החיות שהעולם מרגיש היא כמו החיות שאדם מרגיש כאשר הוא ישן. כאשר מישהו בתרדמה, הנשמה עולה לשמים והאדם יכול רק לחלום חלומות ולא לחשוב על דברים הגיוניים.

העולם לא מרגיש את מרבית החיות של ה', הוא רק מרגיש קצת מהחיות, כמו החיות שמספיקה לגרם לאדם לחלום.

לכן מבקשים מה' להביא את משיח, כאשר כולם יוכלו לראות ולהרגיש את החיות של ה' בעולם כמו אדם ער.

תניא / אגרת הקדש סימן כ"ז (ט"ו מרחשון שנה פשוטה)

כאשר צדיק חי בעולם, חסיד מקשר אליו על ידי ששומע להוראותיו ולומד ביצד להתנהג ומנסה להבין את רצונו של הצדיק. אולם נשמת הצדיק יכולה להיות רק במקום אחד, בגופו הקדוש של הצדיק. החסידים רק מקבלים הארה מנשמת הצדיק באמצעות גופו הקדוש על ידי ראיה או שמיעה של הצדיק.

אחרי ההסתלקות של הצדיק, כל אחד מהחסידים מקבל בעצם חלק מנשמת הצדיק בתוכו. כך אפשר להרגיש קצת אהבה ויראת שמים של הצדיק, וכך הצדיק בעצם עדין חי בתוך החסיד.

אולם ישנו תנאי להיות מסוגל לחיות עם חלק מנשמת הצדיק בתוך הגוף. ואת זה אומרים באחד משנים עשר הפסוקים: **"יגעתי ומצאתי תאמין"** – צריך להתגעגע כדי להיות קשור למדותיו של הצדיק. אפשר ללמד זאת על ידי שהולכים בדרכי הצדיק ושומעים להוראותיו.

כאשר חלק מהרבי- הנשמה שלו- החיים שלו, נמצא בכל כך הרבה חסידים, הרי שהוא חי עוד יותר מאשר קודם.

היום יום / ט"ו מרחשון

למעלה בשמים, הנשמות מחכות לתור שלהן להברא בעולם.

למה הן כל כך מתלהבות להוליד? כיון שהן יודעות עד כמה הנשמה יכולה לעשות בעולם.

בעת שהנשמה שלנו כבר נמצאת בעולם, הזמן שממנו הנשמה כה התלהבה הוא הזמן להתחיל לעבוד לשם כך, אם כן למה מחכים?

ספר המצוות / מצוות לא תעשה רמ"ז

המצוה היומית, **מצוות לא תעשה רמ"ז**, היא שאסור להחזיק בידינו כסף שחייבים לאדם אחר. בין אם החוב הוא בגלל הלואה, או בגלל שהם עשו עבודה ויש לשלם להם. אם משאירים את הכסף בידינו זה כמו גזלה.

רמב"ם / הלכות גזלה ואבדה פרקים ד', ה', ו'

ברמב"ם היום לומדים עוד על גזלה.

פרק ד'- מלמד על הקנס שחכמים גזרו כנגד גזלה. האדם שנגזל יכול להשבע שבועה בבית הדין והגזלן יצטרך לשלם את הסכום שהוא אומר שנגזל ממנו.

פרק ה'- מסביר שאסור להשתמש בדברים שנגנבו או נגזלו

פרק ו'- כולל הלכות מתי דברים נקראים גזולים אפילו שזה לא נראה גזל, למשל לקחת רהיטים של אנשים שנפלו לתוך הנהר ונשטפו או הימורים.

דרכי החסידות / עבודה

כיצד אפשר לנצח את היצר הרע? ומה אם היצר הרע לא רוצה שנעשה את מה שאנו אמורים לעשות? האם ישנו איזה פטנט שיכול לעזור לנצח?

אם זוכרים את הפסוק השישי משנים עשר הפסוקים בעל פה, "**והנה**", יש סכוי טוב לכך.

ה' ברא את המלאכים, עולמות רוחניים כל כך גבוהים ועולם כל כך יפה בגשמיות שבו אנו חיים, עם כל זה ה' מניח הצידה את הכל, חושב על כל אחד מאתנו ורוצה לראות שמתנהג כפי רצון ה'.

באשר חושבים על הפסוק הזה בכל פעם שהיצר הרע עשוי לבוא עם איזה תרגיל או נסיון לגרם לנו להסתבר, נזכר שמה שבחרנו לעשות מאד חשוב לה', וכך בטוח ננצח.

פעם היה חסיד של האדמו"ר הזקן ר' מוטל, שהגאון עשתה אותו חסיד.

מה? האם גאון אינה מדה רעה? איך יכל להיות חסיד בעקבות כך?

לר' מוטל היה יצר הרע, שלעיתים היה מנסה להכשיל אותו. היצר היה אומר "מוטל, תעבור עברה".

מוטל היה עונה ליצר בגאון ותמיהה. "אני? אני חסיד של האדמו"ר הזקן, גביר ולמדן. אתה רוצה שאני יעבור עברה?!"

באשר חושבים על העבדה שה' הניח הכל בצד כדי לראות מה אנו עושים, ושכל העולם תלוי במצוה שלנו, כך תהיה בנו הגאון לעצור ולענות ליצר הרע: "אני? ה' בעצמו משגיח עלי, וכל העולם תלוי בי ובמה שאבחר! האם אתה רוצה שאעשה עברה?!"

(ראה גם שיחת שמחת השואבה תשט"ו)

גאולה ומשיח / ישמעאל מתחת לשיחים

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

באשר הגר וישמעאל גרשו מבית אברהם, ישמעאל חלה מאד. הגר הניחה אותו תחת השיחים והלכה, כי היה לה קשה לראות את סבלו ואת חסר היכולת שלה לעזור לו. מילות הפסוק הן "ותשלך

את הילד תחת אחד השיחים". המפרשים מסבירים שבפסוק הזה יש רמז למשיח: במילה "שיחים" יש את אותן אותיות כמו המילה משיח.

בעצם הפסוק הזה אומר שישמעאל יהיה תחת משיח, משיח ישלט עליו. כעת בגלות ישמעאל (האמה הערבית) לוחמת חזק נגד היהודים. אבל בקרוב, כאשר משיח יבוא, ישמעאל יהיה תחת שליטתו של משיח.

(ראה ילקוט משיח וגאלה פרשת וירא, פרי דוד)